

2018

AĞRI

**İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA
RAPORU**

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
AĞRI ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU
(2018)

HAZIRLAYAN

İş ve Meslek Danışmanı

Aziz KIZILKAYA

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Ağrı İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Süleyman ELBAN
Ağrı Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2018 yılı 2 Nisan 11 Mayıs tarihleri arasında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile yüz yüze görüşülerek 195 işyeri üzerinden veri değerlendirilmesi yapılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2018 yılı “Türkiye İşgücü Piyasası Analizi” hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 il için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır. Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Gıyas GÜVEN

İl Müdürü

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

**AĞRI ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iii
TABLolar LİSTESİ	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ	vii
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ	4
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Açık İşler	4
İşe Yerleştirmeler	5
Kayıtlı İşsiz	7
Aktif İşgücü Programları	8
İşsizlik Ödeneği	12
İKİNCİ BÖLÜM	14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM	15
İşyeri Verileri	16
Mevcut İstihdam	28
AÇIK İŞLER	30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	40
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	45
SONUÇ	51
EK-1: İPA 2018 İŞYERİ BİLGİ FORMU	55

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)	5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)	6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	9
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	10
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)	12
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	16
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	26
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu	27
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	28
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	29
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	30
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı	31
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması.....	36
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı	36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	37
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....	38
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	39
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	40
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	42
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri	44
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler.....	44
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	46
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi	46
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi.....	47
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	48

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)	4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017).....	6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı	7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)	13
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı	17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı	18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu	19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu	20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı	22
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu.....	23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)	24
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%).....	24
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	25
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	27
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	32
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	33
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	33
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi	34
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	35
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	41
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	43
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı.....	48
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı	49
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı	50

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Ağrı İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 195'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 13 sektörde tam sayım yapılmıştır. Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 4 bin 657 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 4 bin 147 çalışan erkeklerden, 510 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 31,8'i, kadınların ise yüzde 9,4'i İnşaat sektöründe istihdam edilmektedir.

Ağrı ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar Meslekleridir. Ağrı ilinde açık iş oranı yüzde 2,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Ağrı ili açık iş oranı bakımından 0,2'lik bir farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 23,3 ile Madencilik ve taş ocaklığı sektörüdür. Ağrı ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı yüzde 9,8'dir. Ağrı ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Profesyonel Meslek Mensupları ve Hizmet ve Satış Elemanları mensuplarıdır.

İl genelinde açık işlerin yüzde 11,6'sında işverenler 'herhangi bir eğitim düzeyi önemli değil' seçeneğini talep etmişlerdir. Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörüne göre incelendiğinde en fazla eleman temininde güçlük çekilen sektörün İnşaat sektörü olduğu görülmektedir. Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makine

Bakımcı, Beden İşçisi (Genel) ve Makine Teknolojisi Teknisyeni mesleklerinin yer aldığı görülmektedir. Bu meslekleri sırasıyla Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim ve Çelik Kaynakçısı meslekleri takip etmektedir.

Ağrı ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada; Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Ağrı ilinde işverenlerin yüzde 22'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Ağrı'da bu sayının benzer olduğu görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Ağrı ilinde ise ülke genelinin üzerinde olup yüzde 4,8 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Ağrı işgücü piyasasının gerek arz, gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Ağrı İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Ağrı ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Ağrı ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

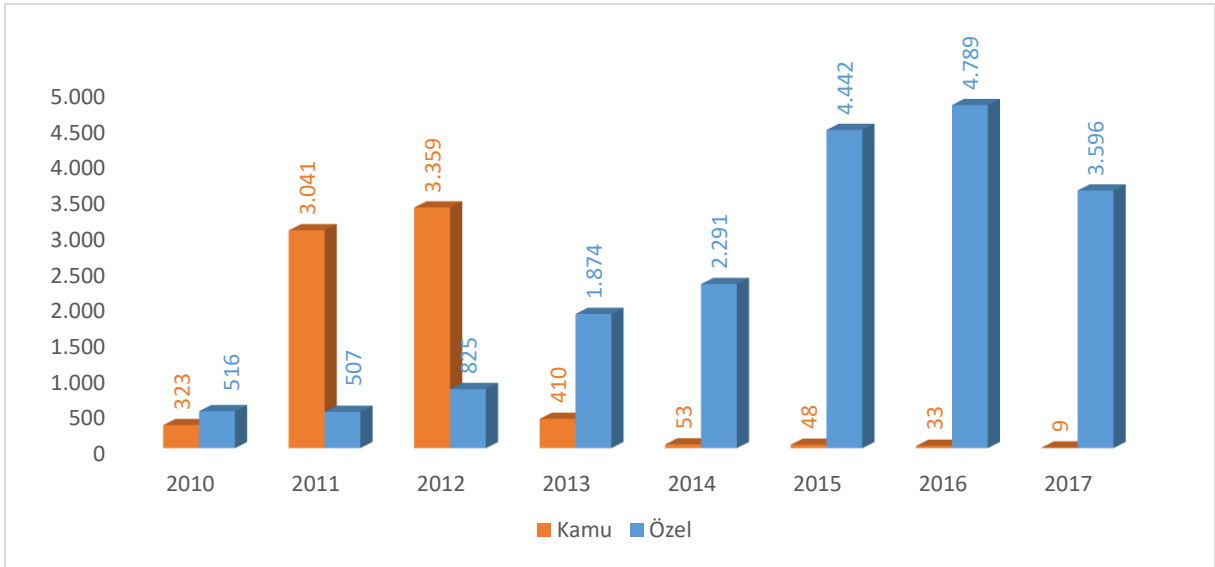
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 839 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 3 bin 605 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından, 2012 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2012 yılında 4 bin 184 kişiye yükselirken 2013 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 45,4 oranında azalmıştır. 2016 yılı itibariyle 4

bin 822 rakamı ile açık işler zirveyi görmüştür. 2017 yılında ise 3 bin 605 ile bir önceki yıla göre 25,2 ile azalış görülmüştür. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	666
Beden İşçisi (İnşaat)	289
Elektrikçi (Genel)	278
Satış Danışmanı / Uzmanı	211
Temizlik Görevlisi	145
Reyon Görevlisi	134
Sıvacı	116
Kamyon Şoförü	108
Garson (Servis Elemanı)	104
Ön Muhasebeci	86

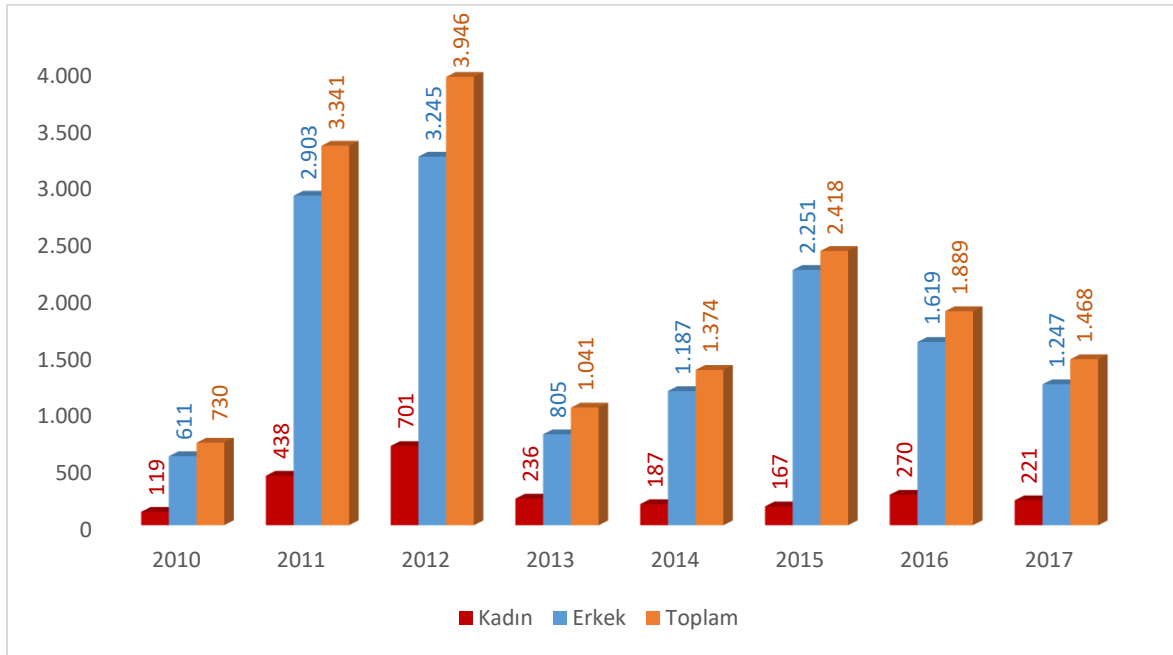
Kaynak: İŞKUR

Ağrı ilinde 2017 yılında 3 bin 605 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 666 açık iş ile Beden işçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 18,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (İnşaat) ve Elektrikçi (Genel) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında Türkiye genelinde yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'de ise İŞKUR'un işe yerleştirme hizmetleri görülmektedir.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 730 olan Ağrı ilinde işe yerleştirilenlerin 611'i erkeklerden, geri kalan 119 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2017 yılında işe yerleşen 1.468 kişinin yaklaşık yüzde 15,1'i kadınlardan oluşmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Temizlik Görevlisi	206	17	223
Beden İşçisi (Genel)	139	11	150
Beden İşçisi (İnşaat)	80	1	81
Satış Danışmanı / Uzmanı	57	17	74
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	39	24	63
Güvenlik Görevlisi	58	3	61
Beden İşçisi (Temizlik)	46	8	54
Sıvacı	52	0	52
Kamyon Şoförü	48	0	48
Garson (Servis Elemanı)	40	7	47

Kaynak: İŞKUR

Ağrı ilinde 223 kişilik işe yerleştirmeyele Temizlik Görevlisi mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının yüzde 15,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Beden işçisi (İnşaat) meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Satış Danışmanı/ Uzmanı mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Beden işçisi (İnşaat) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

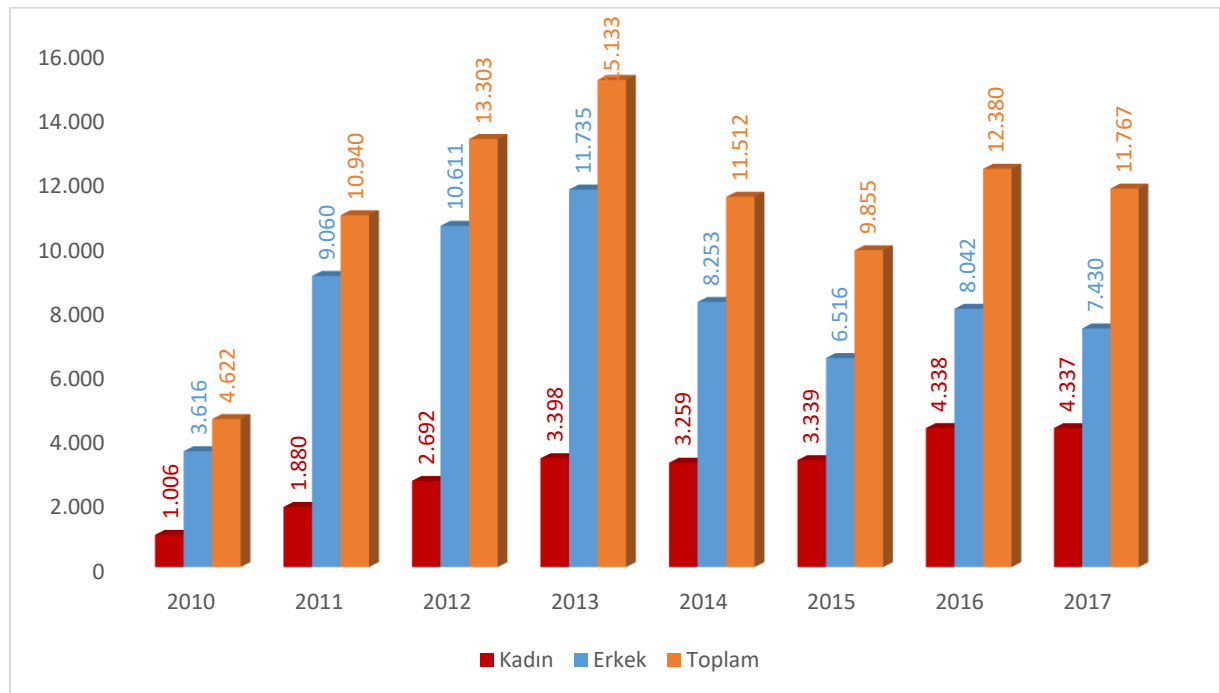
Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Ağrı ilinde İŞKUR'a kayıtlı 4 bin 622 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 3 bin 616'sı erkek, 1.006'sı ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 11 bin 767 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Ağrı'da 1.006 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında yaklaşık 4 katına çıkarak 4 bin 337'ye yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Ağrı ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Ağrı ilinde Kuruma kayıtlı 11 bin 767 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Ağrı ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının yüzde 37'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de ilk iki meslekte aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Büro Memuru (Genel), Sekreter ve Satış Danışmanı/Uzmanı gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	47	477	632	1.109
2011	30	494	406	900
2012	56	982	1.105	2.087
2013	22	250	414	664
2014	26	351	388	739
2015	34	456	528	984
2016	43	703	403	1.106
2017	46	756	233	989

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 46 mesleki eğitim kursuna 989 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 233'ü erkek, 756'sı kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 76,4'ünün kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Erken Çocukluk Eğitim Elemanı/ Öğretmen Yardımcısı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Erken Çocukluk Eğitim Elemanı/ Öğretmen Yardımcısı
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Isıtma Ve Doğalgaz İç Tesisatçısı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)
Istampacı-Ayakkabı	Istampacı-Ayakkabı	Saç Geçici Ve Kalıcı Şekil Verme Ve Boyama Teknikleri Uygulayıcısı
Isıtma Ve Doğalgaz İç Tesisatçısı	Alabalık Yetiştiricisi	El Nakışçısı
Saç Geçici Ve Kalıcı Şekil Verme Ve Boyama Teknikleri Uygulayıcısı	Organik Tarım Ürünler Üreticisi	Kadayıf İmal Ustası
El Nakışçısı	Yöresel Kilim Dokuyucusu	El Ve Makine Nakışçısı
Yöresel Kilim Dokuyucusu	Aşçı Yamağı (Çırağı)	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Kadayıf İmal Ustası	Süthane/ Mandıra İşçisi	Yaş Pasta Yapımcısı
El Ve Makine Nakışçısı	Elektrik Dağıtım Şebekesi İşletme Bakım Görevlisi	Istampacı-Ayakkabı
Yaş Pasta Yapımcısı	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Giysi Tadilatçısı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Erken Çocukluk Eğitim Elemanı, Çoban Sürü Yönetimi (Küçükbaş Hayvan) Istampacı-Ayakkabı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Erken Çocukluk Eğitim Elemanı, Çoban Sürü Yönetimi (Küçükbaş Hayvan) ve Elemanı ve Saça geçici ve kalıcı şekil verme ve boyama teknikleri uygulayıcısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban Sürü Yönetimi (Küçükbaş Hayvan), Isıtma ve Doğalgaz İç Tesisatçısı ve Istampacı-Ayakkabı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	6	0	8	8
2011	10	8	4	12
2012	17	9	23	32
2013	127	67	124	191
2014	189	91	148	239
2015	352	206	281	487
2016	337	245	394	639
2017	305	279	397	676

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 9,5 oranında azalmıştır.

2017 yılında 305 program düzenlenmiş olup toplam 676 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 41,2'si kadınlardan yüzde 58,8'i erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Müşteri Temsilcisi
Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Büro İşçisi	Büro İşçisi	Satış Elemanı (Perakende)
Pazarlamacı	Pazarlamacı	Büro İşçisi
Müşteri Temsilcisi	Garson (Servis Elemanı)	Pazarlamacı
Garson (Servis Elemanı)	Ön Muhasebeci	Sekreter
Ön Muhasebeci	Aşçı Yardımcısı	Büro Memuru (Genel)
Aşçı Yardımcısı	Müşteri Temsilcisi	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi
Sekreter	Örtüaltı Sebze Yetiştiricisi (Seracı)	Ön Muhasebeci
Büro Memuru (Genel)	Eczane İşçisi	Aşçı Yardımcısı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla katılımcı ile Satış Danışmanı /Uzmanı, Satış Elemanı (Perakende) ve Büro işçisi mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla katılımcı ile Müşteri Temsilcisi, Satış Danışmanı/Uzmanı ve Satış Elemanı (Perakende) mesleklerinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla katılımcı ile Satış Danışmanı/Uzmanı, Satış Elemanı (Perakende) ve Büro işçisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	10	80	167	247
2011	8	34	160	194
2012	13	96	307	403
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	3	26	55	81
2016	6	43	110	153
2017	10	92	207	299

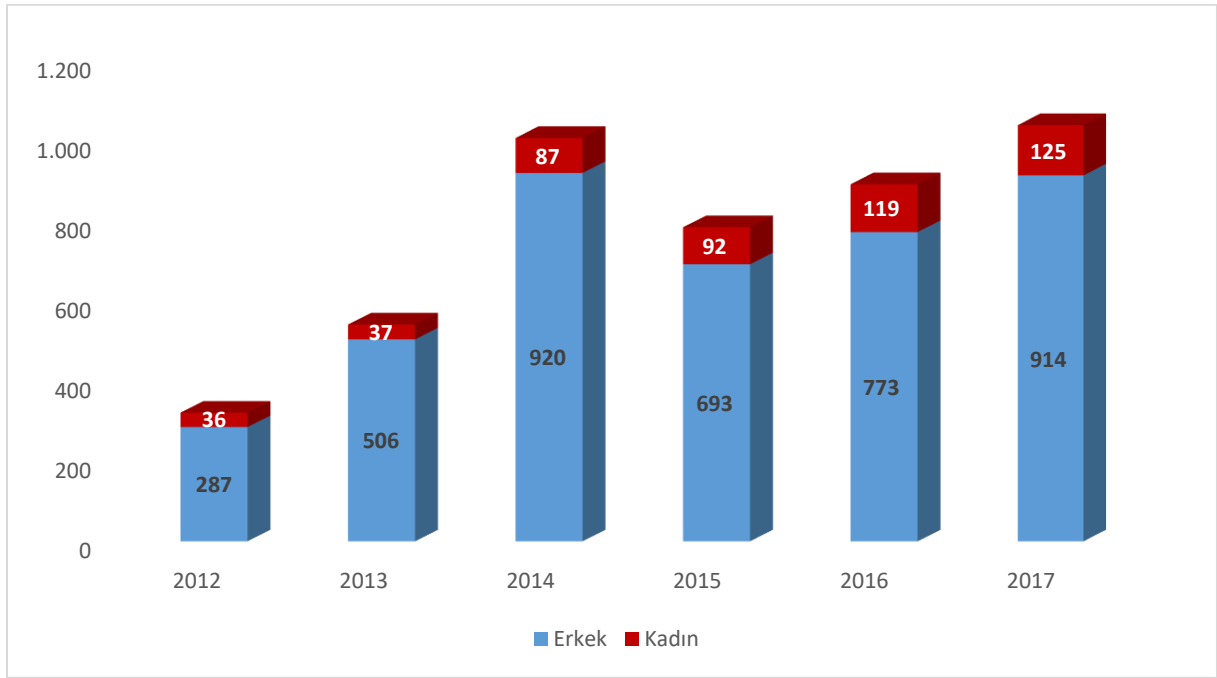
Kaynak: İşKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 10 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre daha fazladır. Programa 2017 yılında 92’si kadın, 207’si erkek olmak üzere toplam 299 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

Ağrı ilinde 2017 yılında 125'i kadın olmak üzere bin 39 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 16,5 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Ağrı ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Ağrı ilinde 195 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 4 bin 657 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Ağrı ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8’de Ağrı ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

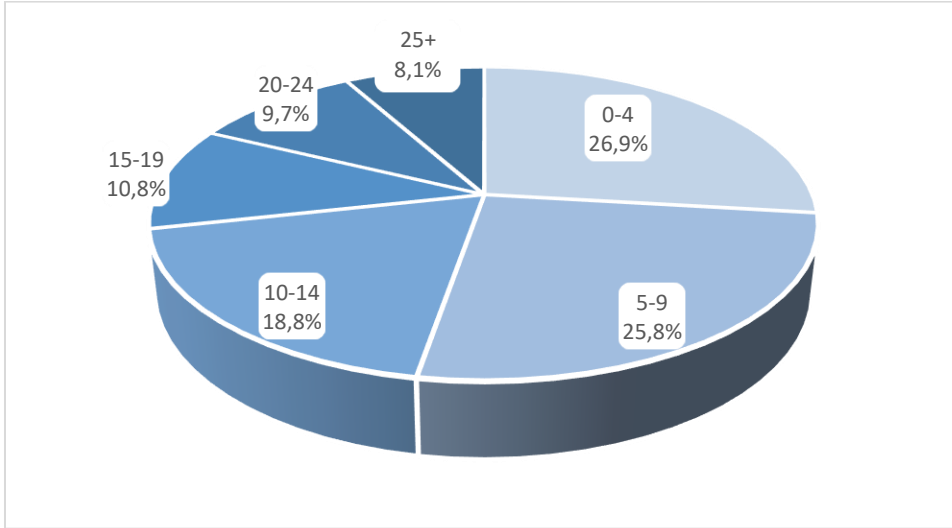
Sektörler	İşveren Sayısı
İnşaat	61
Toptan ve perakende ticaret	45
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	26
Ulaştırma ve depolama	25
Eğitim	10
İmalat	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2
Madencilik ve taş ocaklığı	1
Diğer hizmet faaliyetleri	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Genel Toplam	195

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Ağrı ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 31,2’si İnşaat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 17,9’dur. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 21,1’i bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 23,1 olan Türkiye ortalamasının altında bir oran olarak gerçekleşmiştir. Ağrı ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yarısından fazlası İnşaat ve Toptan ve perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

Madencilik ve taş ocaklığı, Diğer hizmet faaliyetleri ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor faaliyetleri sektörlerinde 1'er işyeri bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Ağrı ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

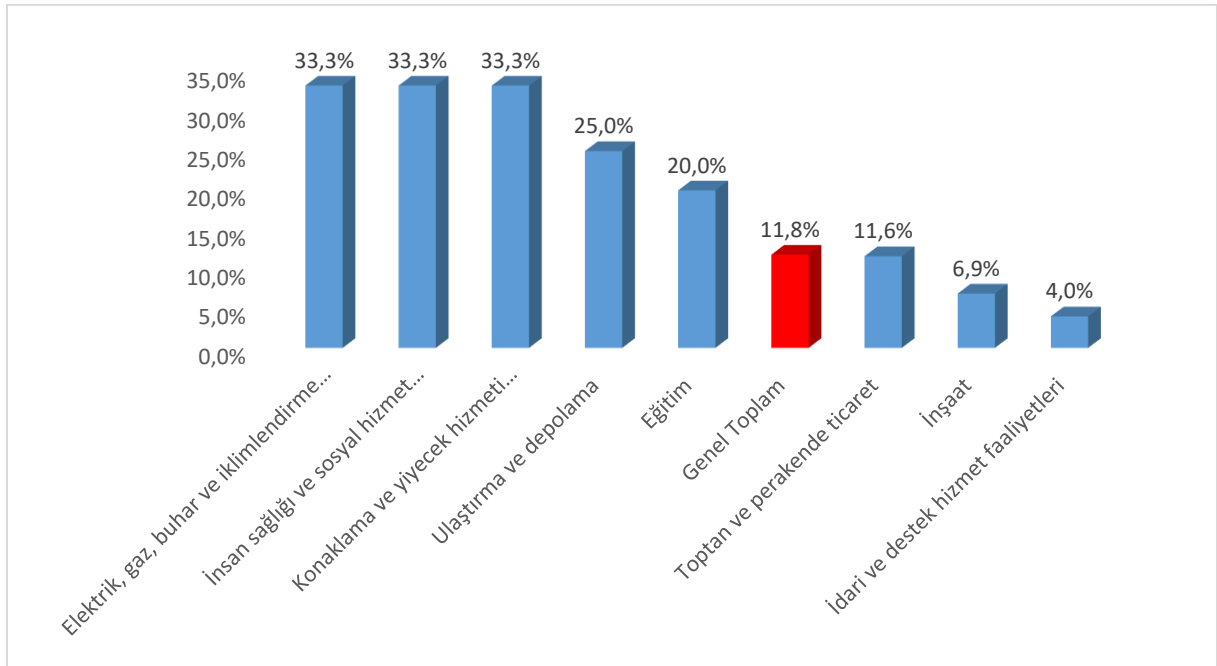
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Ağrı ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 25,8'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 26,9'dur. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 53'ü 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 17,8'si ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Ağrı ilinde araştırma kapsamındaki her 2 işyerinden 1 tanesinin kuruluşu 10 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

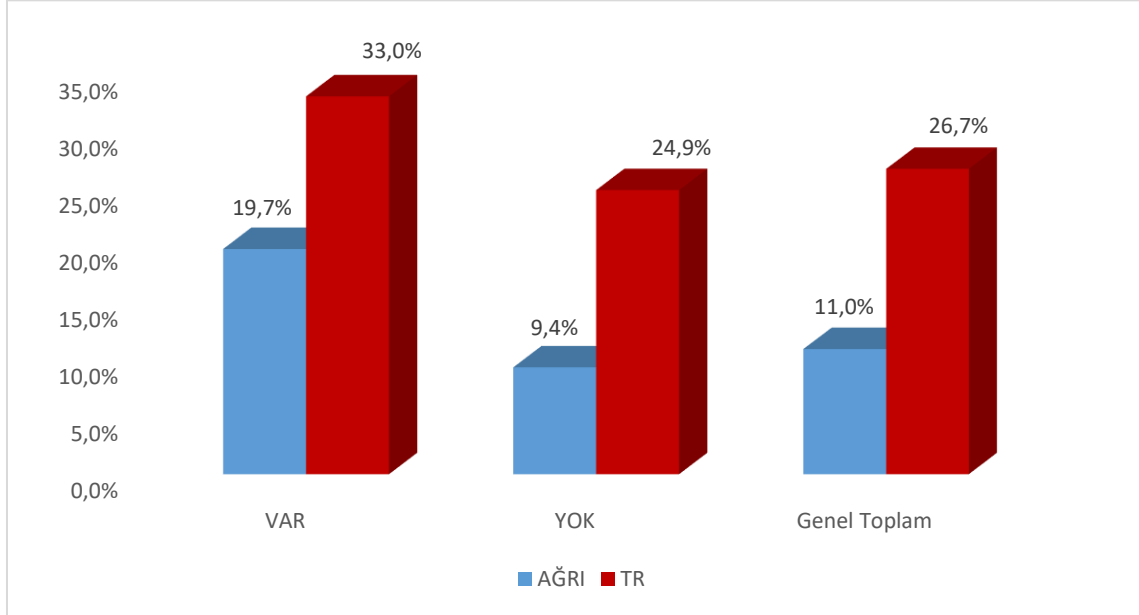
Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörlerinde yüzde 33 oranında part-time çalışma yapılmaktadır. İşyerlerinin yüzde 11,8'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Bu oranlar Türkiye genelinde Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektöründe yüzde 9,5 , İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yüzde 41,8 ve Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe yüzde 27,7 dir. Ağrı ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 11,8 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 41,8 ile birinci sırada yer almıştır. Ağrı ilinde dördüncü sırada Ulaştırma ve depolama yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 25'inde part-time çalışanı bulunmaktadır. Beşinci sırada ise yüzde 20 ile Eğitim sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 1 ile daha az bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7’de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

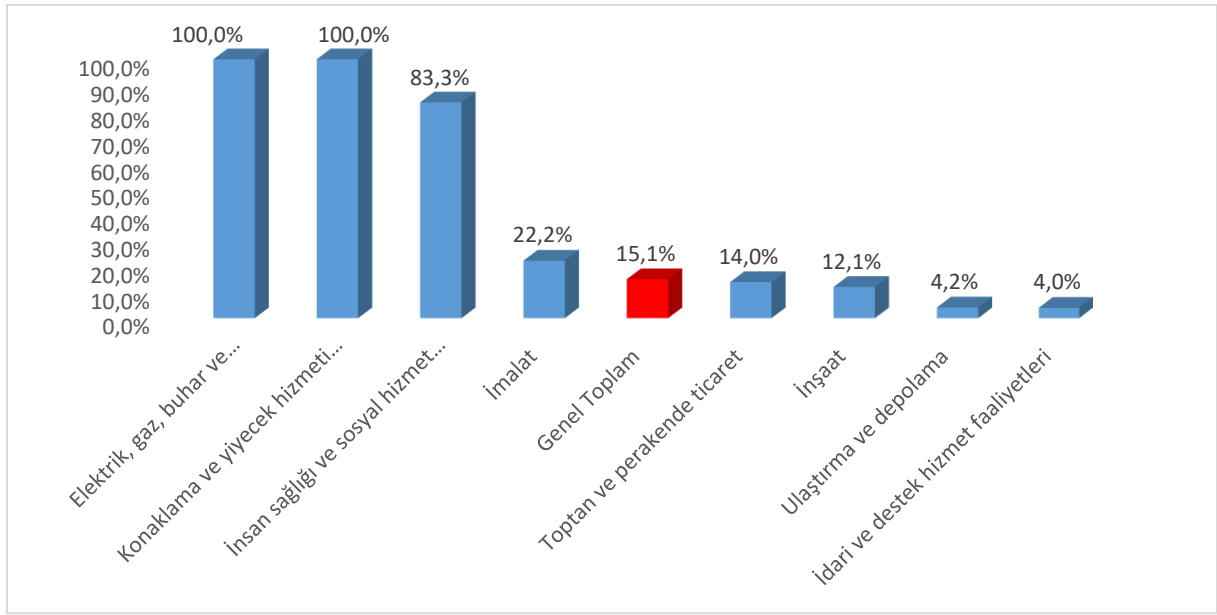
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7’sini kadınlar oluşturmaktayken Ağrı ilinde bu oran yüzde 11 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Ağrı ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 19,7 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 9,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9’da kalmıştır. Ağrı ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

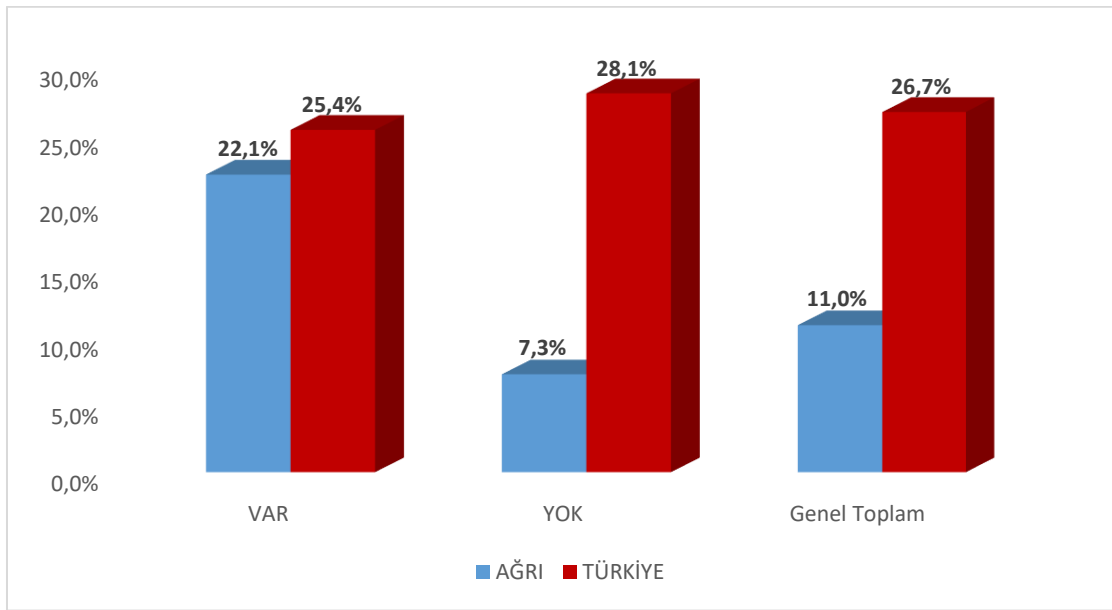

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde işyerlerinin yüzde 15,1’inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3’tür. Ağrı ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyeti ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. İdari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektörü ise yüzde 4 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan Ulaştırma ve depolama sektöründe bu oran yüzde 4,2 olarak gerçekleşmiştir.

Ağrı ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve İmalat sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

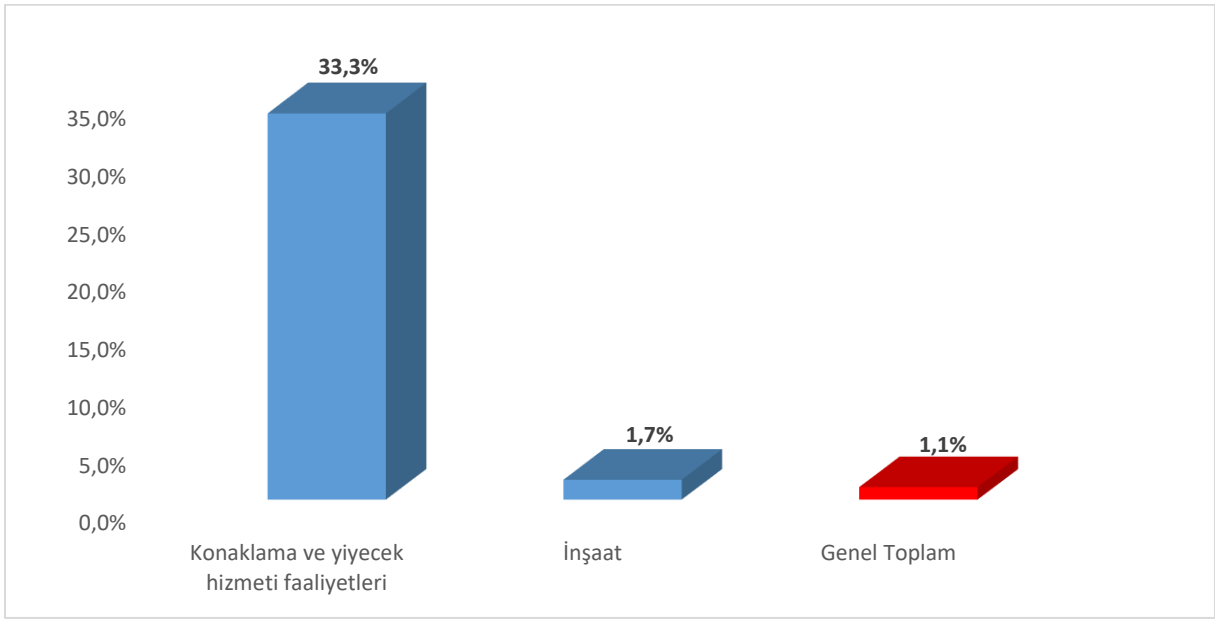
Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Ağrı ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 22,1'i kadın, yüzde 77,9'u ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 7,3'e düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Ağrı ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

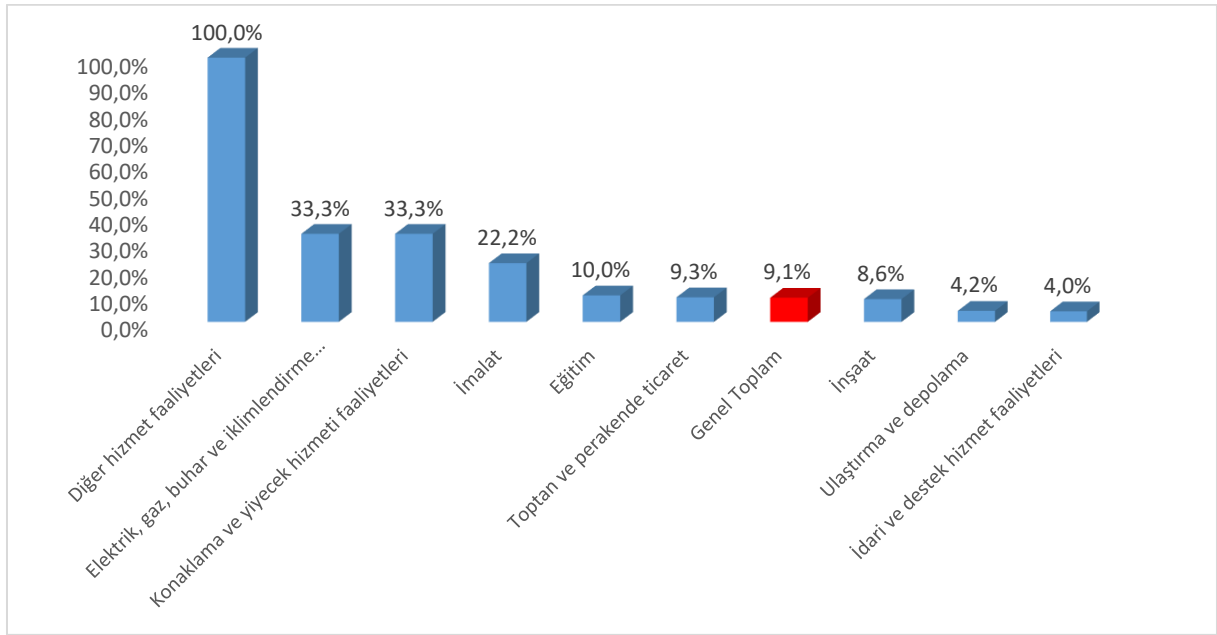

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde 17 sektörden 2 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 33,3'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 1,7 ile İnşaat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Ağrı ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmaktadır. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılan işyeri oranı Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektöründe yüzde 0,9; İnşaat sektöründe ise yüzde 4,1'dir.

İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

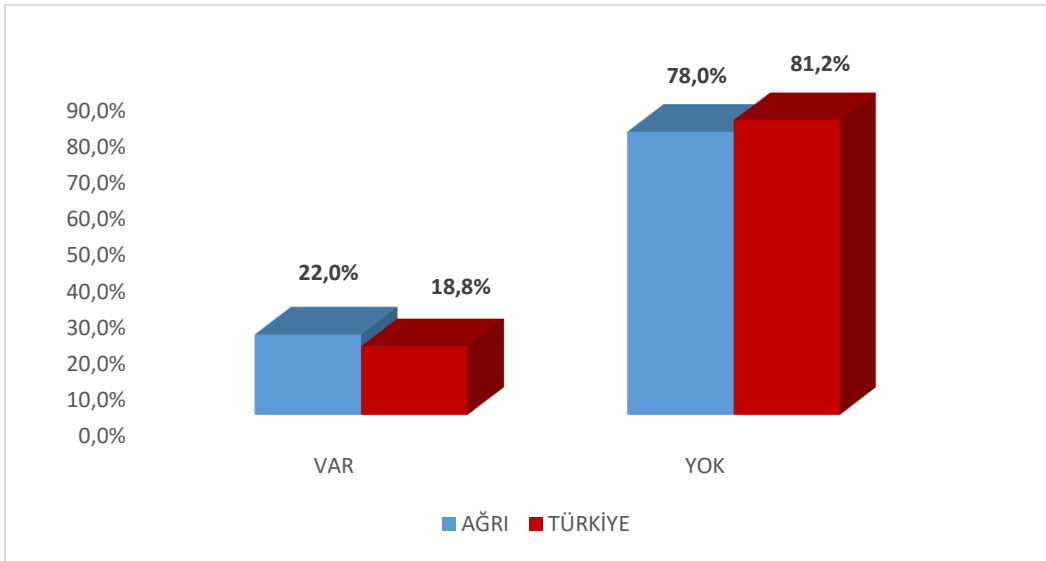
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde 13 sektörden 9'unda bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 9,1 olarak gerçekleşmiştir. Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 100'ü Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci ve üçüncü sırada ise yüzde 33,3 ile Elektrik,gaz, buhar ve iklimlendirme ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri bulunmaktadır. Dördüncü sırada ise yüzde 22,2 ile İmalat Faaliyetleri ve beşinci sırada yüzde 10 ile Eğitim sektörleri yer almaktadır. Bu beş sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Ağrı ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Ağrı ilinde Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe yalnızca bir işyeri araştırma kapasamında değerlendirilmiş olup ilgili işyeri Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 100 çıkmıştır.

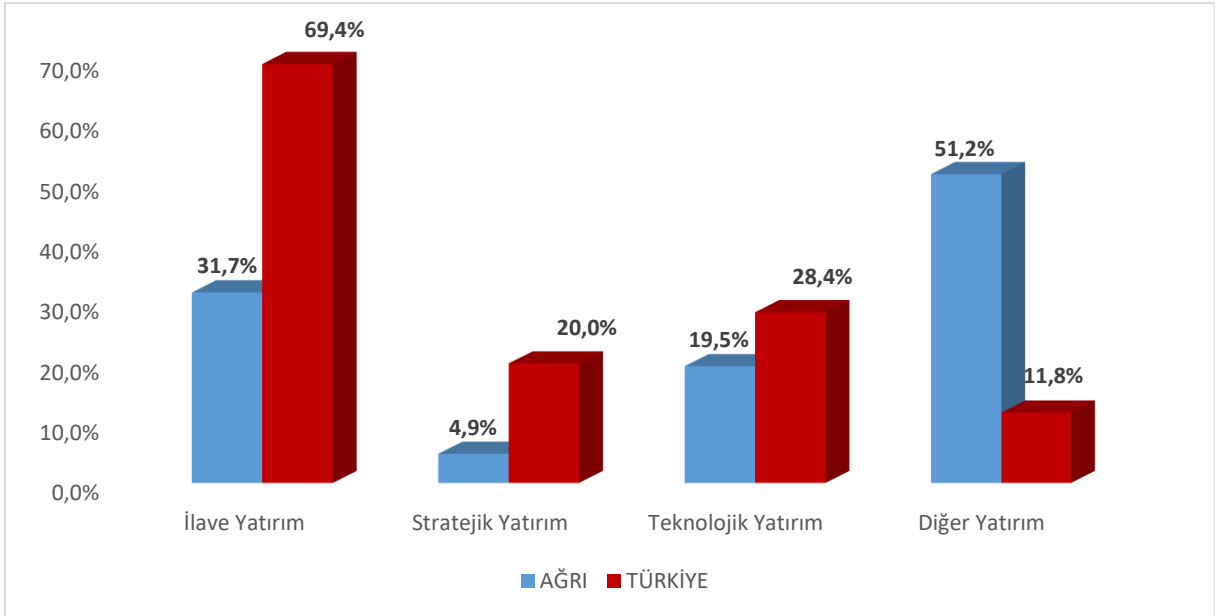
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 22'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

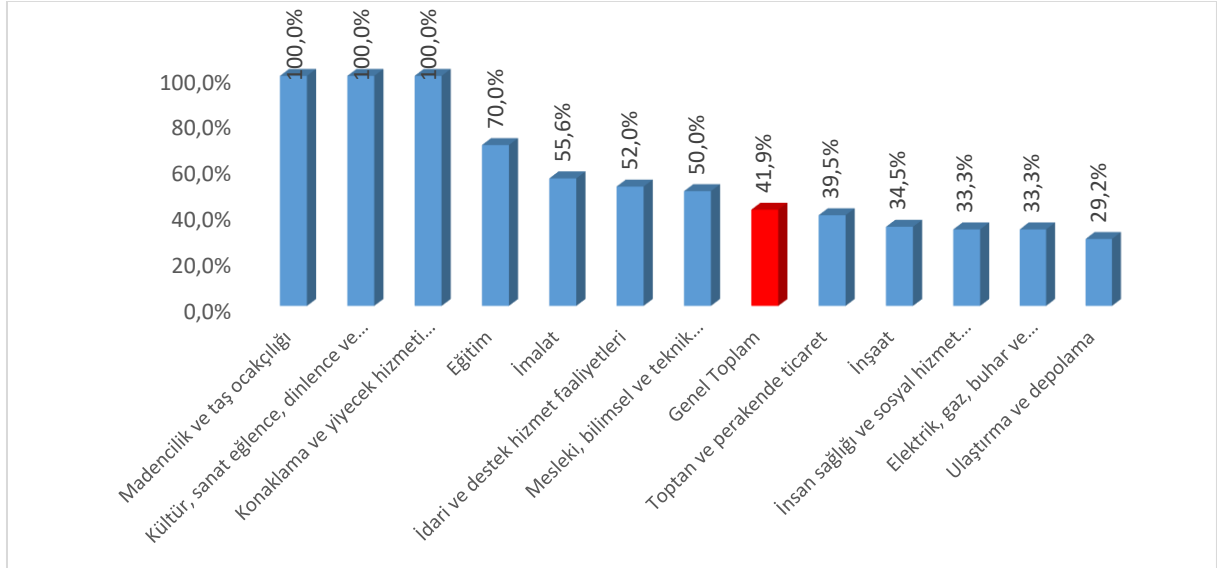

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Ağrı ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 31,7'i ilave yatırım, yüzde 4,9'ü stratejik yatırım ve yüzde 19,5'i teknolojik yatırım yapmayı planlamaktadır. Yatırım yapmayı planlayan işyerlerinin yüzde 51,2'si ise bu yatırım türlerinin

dışında yatırım planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Ağrı ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Ağrı ili için Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır.

Ağrı ilinde Madencilik ve taş ocaklığı, Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörü ile Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oranın fazla olmasının sebebi sektörlerde yer alan işyerlerinin az olmasından kaynaklanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İnşaat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 41,9'un altında kalarak yüzde 34,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	40,0%	80,0%	100,0%	80,0%	0,0%	40,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	50,0%	100,0%	75,0%	75,0%	10,0%	50,0%
Toptan ve perakende ticaret	11,8%	64,7%	94,1%	82,4%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	28,6%	57,1%	42,9%	85,7%	0,0%	28,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	100,0%	33,3%	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	38,5%	100,0%	61,5%	61,5%	7,7%	38,5%
Eğitim	0,0%	71,4%	71,4%	100,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	26,9%	82,1%	74,4%	75,6%	3,8%	24,4%

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 82,1 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti almıştır. İşyerlerinin 75,6'sı İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 74,4'u Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Ağrı ilinde Sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı, Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörü ile Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde ki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı, danışmanlık ve yönlendirme hizmetinden faydalanmışlardır. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı faaliyetindeki işyerlerinin tamamı Danışmanlık ve Yönlendirme, eleman talebi ve İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden faydalanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için İmalat ve Eğitim sektörleri işverenleri İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Ağrı ilinde zorlayıcı sebepler dolayısıyla İmalat ve Eğitim sektörlerinde ki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek aldığı söylenebilir.

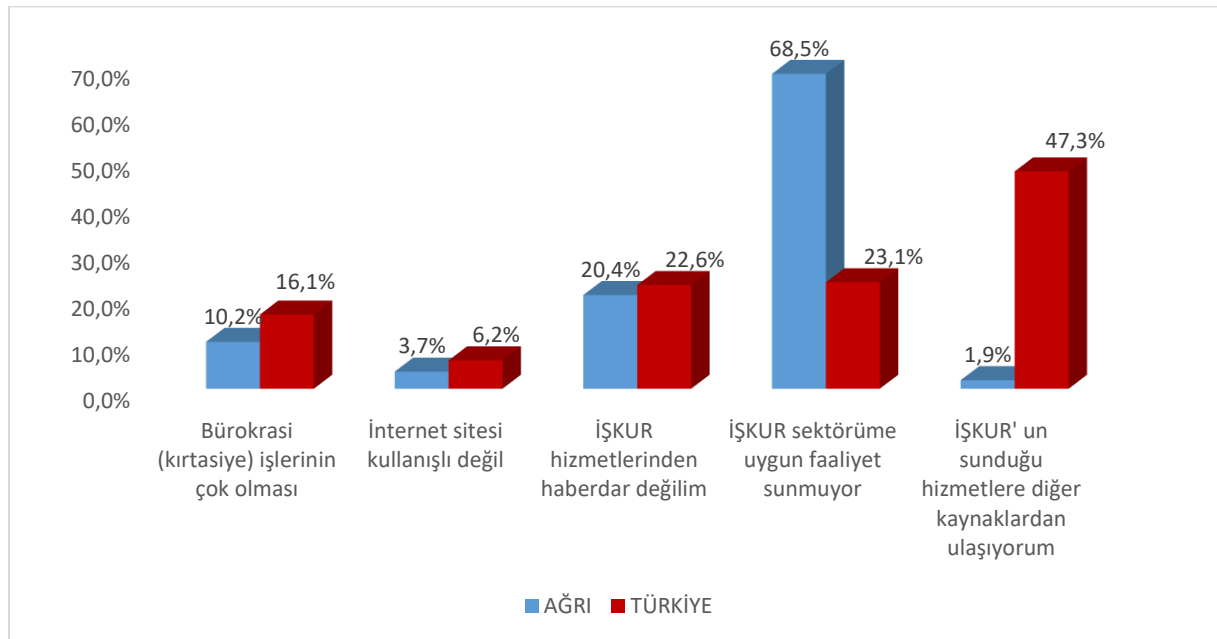
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	4,8%	1,6%	1,7%	3,4%	33,3%	5,3%
Memnun Değilim	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Memnunum	95,2%	98,4%	98,3%	96,6%	66,7%	94,7%

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 98,4 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 98,3 ile Eleman Talebi, yüzde 96,6 ile İşbaşı Eğitim Programları hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 94,7 Mesleki eğitim kursu, yüzde 95,2 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim hizmetleri ve yüzde 66,7 ile Kısa Çalışma Ödeneği izlemektedir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 68,5 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması yüzde 20,4 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim ve yüzde 10,2 İŞKUR' Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ile gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde Ağrı ilinden farklı

olarak iki ve üçüncü sırada yüzde 23,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Ağrı ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 4 bin 657 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 4 bin 147 çalışan erkeklerden, 510 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İnşaat	48	1.318	1.366
Ulaştırma ve depolama	20	970	990
Toptan ve perakende ticaret	69	734	803
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	201	189	390
Eğitim	93	201	294
Madencilik ve taş ocaklığı	5	246	251
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	30	176	206
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	27	95	122
İmalat	10	107	117
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5	59	64
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	51	51
Diğer hizmet faaliyetleri	1	0	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	1	1
Genel Toplam	510	4.147	4.657

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Ağrı ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İnşaat ile Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde istihdam edilmektedir. İnşaat sektörünün Ağrı ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 31,8'si, kadınların ise yüzde 9,4'ü İnşaat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise inşaat sektöründe çalışma oranı yüzde 29,3 olarak gerçekleşmiştir.

Ağrı ilinde 20+ çalışanı olan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde ise

Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır. Ancak bu durum Ağrı ili için söz konusu değildir.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	61	1.305	1.366
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0	1.334	1.334
Hizmet Ve Satış Elemanları	90	421	510
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2	410	412
Profesyonel Meslek Mensupları	154	252	406
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	74	184	258
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	110	101	211
Yöneticiler	4	98	103
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	16	41	56
Genel Toplam	510	4.147	4.657

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrılmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 29'u, erkek çalışanların yüzde 28'i ve kadın çalışanların yüzde 12'si bu meslek grubunda çalıştığı görülmektedir. İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almakta ve yüzde 28'i oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 11 oran ile Hizmet ve Satış Elemanları ile Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

Ağrı ilinde ilk iki sıradan farklı olarak kadınlarda birinci sırada yüzde 30'u Profesyonel Meslek Mensupları çalışanları, yüzde 22 ile ikinci sırada Büro Hizmetlerinde Çalışan meslek grubunda yer almaktadır. Erkeklerde en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubu ile toplam çalışan sıralaması aynı gerçekleşmiştir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Yöneticiler, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Ağrı ilinin sosyo-ekonomik yapısında Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda çalışanların tamamı erkeklerden oluşmuştur.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (İnşaat)	Sekreter	Beden İşçisi (İnşaat)
Şoför-Yük Taşıma	Tıbbi Sekreter	Şoför-Yük Taşıma
Beden İşçisi (Genel)	Hemşire	Beden İşçisi (Genel)
Servis Şoförü (Okul)	Temizlik Görevlisi	Servis Şoförü (Okul)
Temizlik Görevlisi	Kasiyer	Minibüs Şoförü
Minibüs Şoförü	Yer Hostesi	Temizlik Görevlisi
Şoför (Yolcu Taşıma)	Evde Hasta Bakımı Meslek Elemanı	Şoför (Yolcu Taşıma)
Büro İşçisi	Örtüaltı Sebze Yetiştiricisi (Seracı)	Büro İşçisi
Tır-Çekici Şoförü	Büro Memuru (Genel)	Tır-Çekici Şoförü
İnşaat İşçisi	Büro İşçisi	İnşaat İşçisi

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Ağrı ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Beden işçisi (inşaat) hem erkeklerde hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlarda ise Sekreter mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Sekreter, Tıbbi sekreter, Hemşire, Temizlik görevlisi, Kasiyer ve Yer Hostesi bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
Madencilik ve taş ocacılığı	76	23,3%	100,0%
Toptan ve perakende ticaret	26	3,2%	18,6%
Eğitim	19	6,0%	30,0%
İnşaat	8	0,6%	8,6%
İmalat	4	3,5%	22,2%
Ulaştırma ve depolama	1	0,1%	4,2%
Genel Toplam	135	2,8%	10,8%

Kaynak: İPA 2018

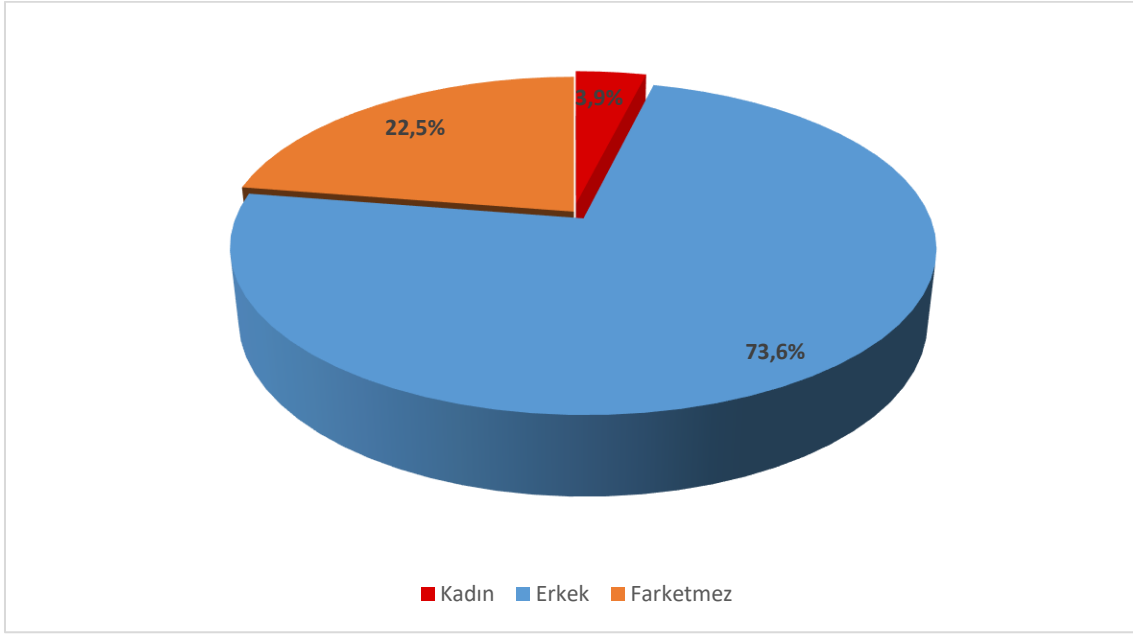
Ağrı ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 21 işyerinde bin 135 açık iş tespit edilmiştir. Ağrı ilinde Madencilik ve taş ocacılığı sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 135 kişilik açık işin yüzde 56,3'e tekabül eden 76 kişilik kısmı, Madencilik ve taş ocacılığı sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile Eğitim sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Ağrı ilinde açık iş oranı yüzde 2,8 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Ağrı ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 97 kişilik dolu kadronun yanında 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir.

Ağrı ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 10,8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş verme oranında, Madencilik ve taş ocacılığı sektörü yüzde 100 ile ön plana çıksada, sektörde Ağrı ilinde 20+ çalışanı olan 1 işyeri bulunmaktadır.

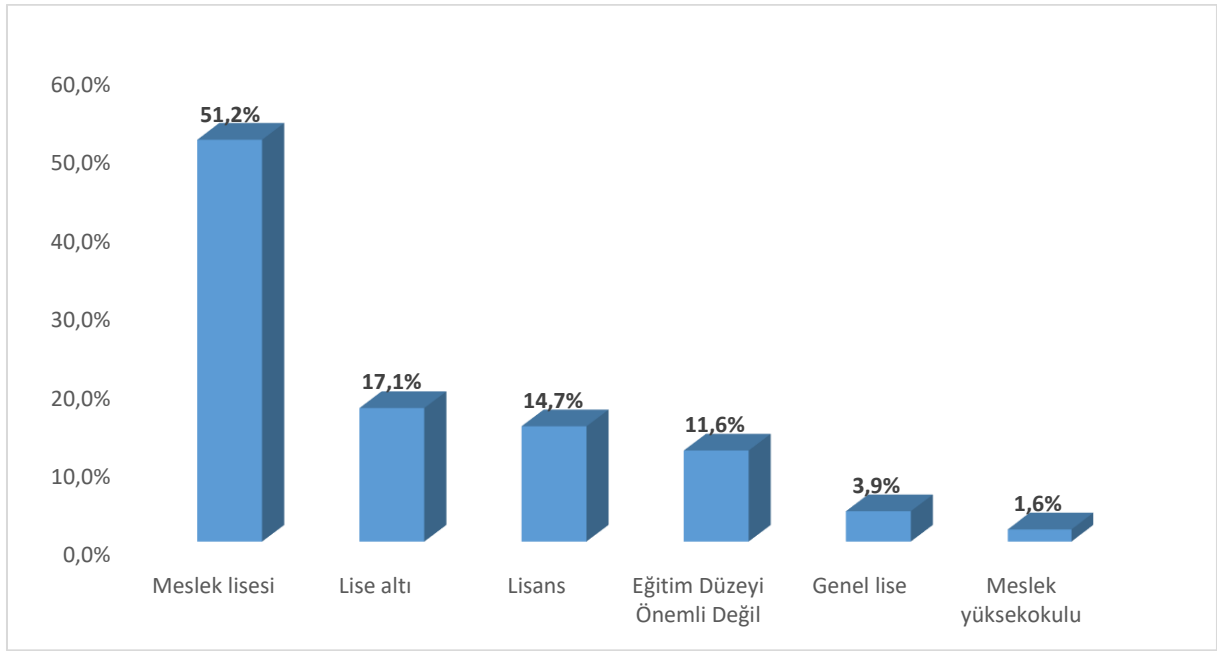
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16’da Ağrı ilinde ve Türkiye genelinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Ağrı ilinde açık işlerin yüzde 73,6’inde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Ağrı ilinde yüzde 3,9 düzeyinde kalmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Ağrı ilinde ise işverenlerin yüzde 22,5’i açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Bunun Türkiye genelinin altında olduğu görülmektedir.

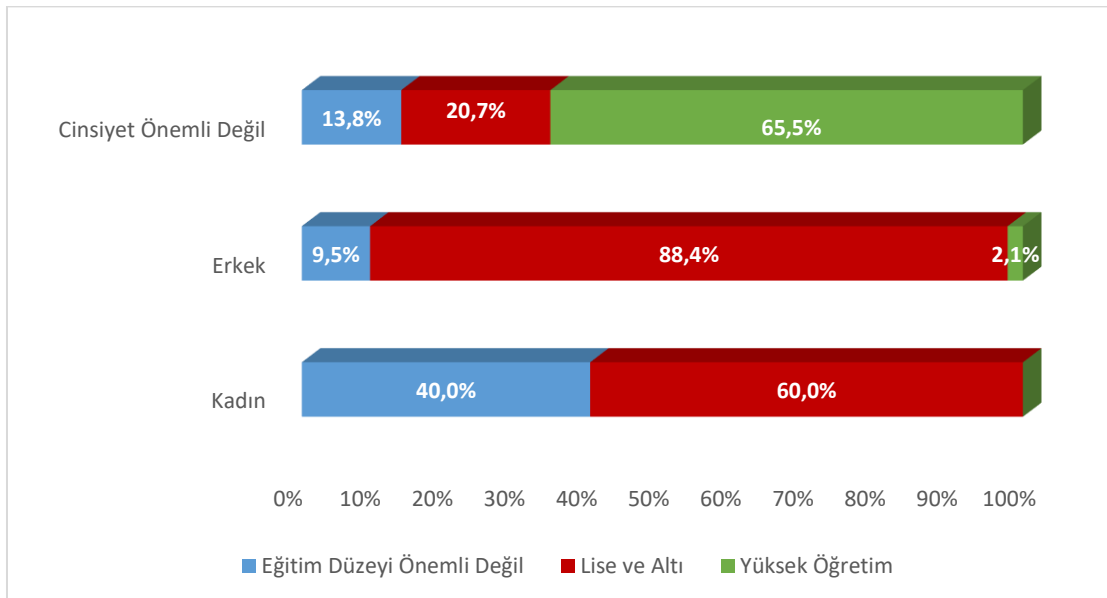
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilindeki açık işlerin yüzde 51,2'sinde işverenler Meslek liselerini talep etmişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 17 ile Lise altı eğitimi seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 1,6 ile meslek yüksekokullarını görmektedir. Ağrı işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin önemli olduğu görülmektedir.

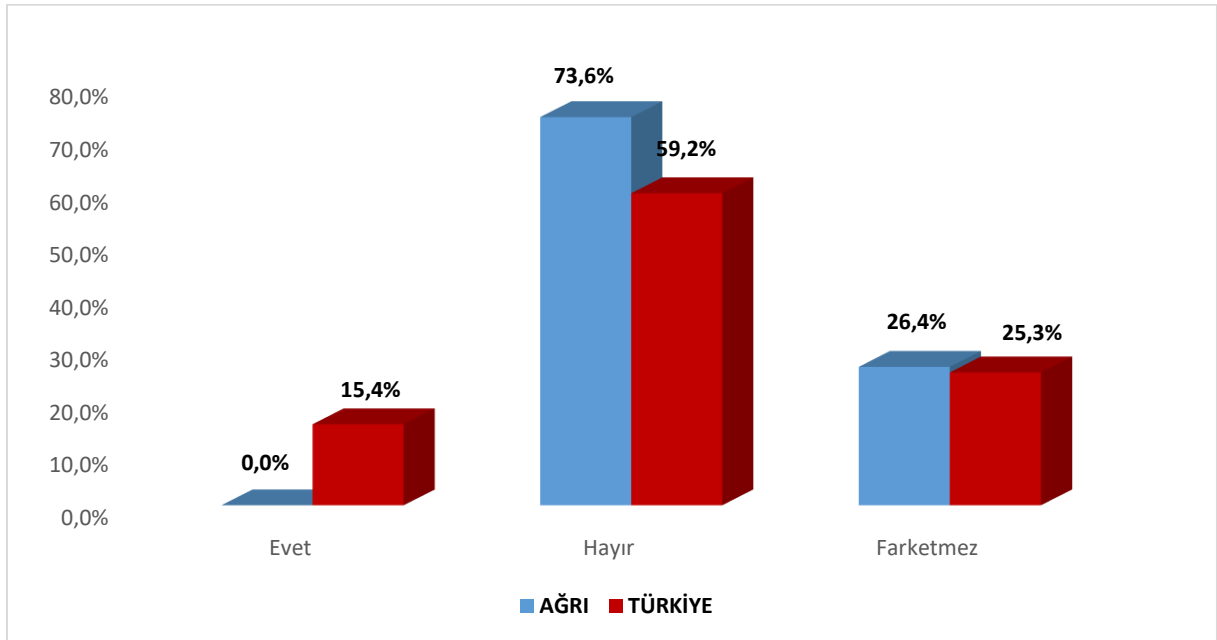
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18’de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 13,8 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 20,7 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 65,5 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 9,5 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 40 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Erkek ve kadınlarda Lise ve altı açık işlerde, seçeneği ön plana çıkmaktadır. Erkeklerde yüzde 88,4 ve kadınlarda bu oranın yüzde 60 olması dikkat çekmektedir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

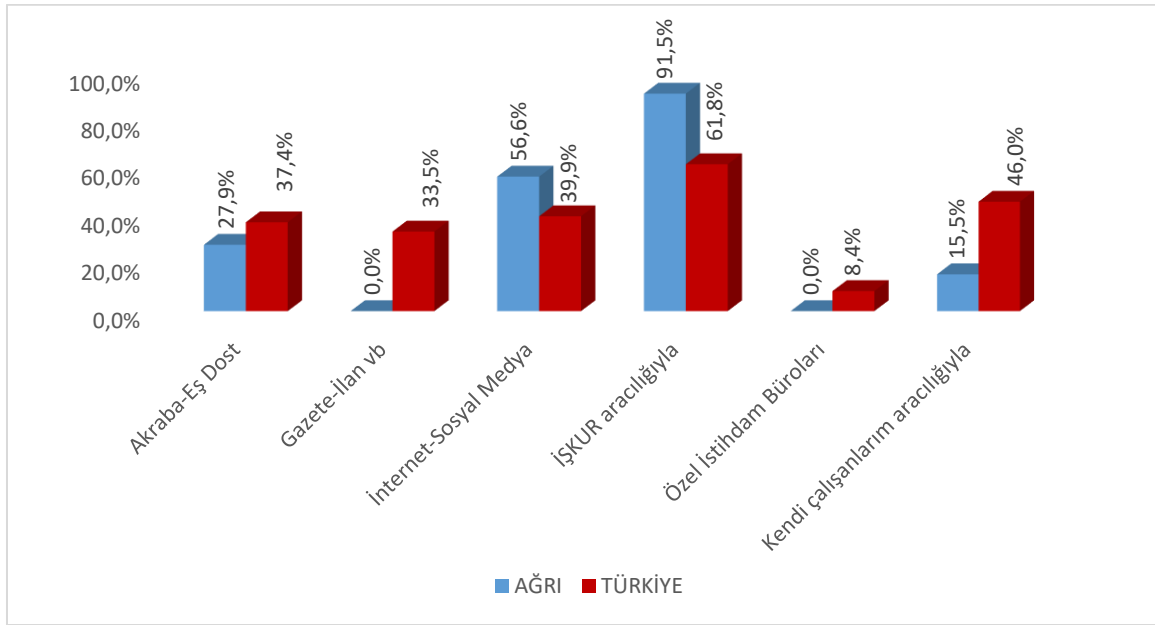

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Ağrı ilinde farketmez diyenlerin oranı yüzde 26,4’tür. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 4 açık iş için 1 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Ağrı ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20’de Ağrı ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 91,5 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Ağrı ilinde ikinci sırada yüzde 56,6 ile İnternet-Sosyal Medya Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 27,9 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. Kendi çalışanlarım aracılığıyla arama kanalı Ağrı ilinde yüzde 15,5 ile son sırada yer almaktadır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	-	1	4	2
Takım Çalışması	-	2	6	3
İletişim ve İfade Yeteneği	1	3	2	4
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	3	6	3	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	2	4	5	6
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	-	5	6	7
Bilgisayar kullanımı	3	6	7	7
Yabancı Dil	-	-	6	8
Proje Tabanlı Çalışma	-	7	-	9

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi hem erkeklerde hem cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda hem de genel toplamda birinci sırada, kadınlarda ikinci sırada olduğu görülmektedir. Erkeklerde birinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisinin de bulunduğu görülmektedir. Bilgisayar kullanımı becerisi sadece herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde, son sırada talep edilen beceri olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	45	9,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	23	5,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	20	3,8%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	19	1,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	14	5,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	13	0,9%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2	1,0%
Genel Toplam	135	2,8%

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar grubunda olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 33,3'dür. Açık iş sayısında ikinci sırada ise Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu bulunmaktadır.

Ağrı ili için tespit edilen yüzde 2,8'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 9,8 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Profesyonel Meslek Mensupları ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek mensupları gelmektedir. Tablo 16 da görüldüğü gibi 4 meslek grubunun il geneli açık iş oranının üzerinde bulunduğu görülmektedir.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba- Eş Dost	Gazete- İlan vb	İnternet- Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	68,4%	0,0%	0,0%	63,2%	0,0%	68,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	16,7%	0,0%	83,3%	100,0%	0,0%	8,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	54,5%	0,0%	0,0%	90,9%	0,0%	4,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	7,7%	0,0%	76,9%	92,3%	0,0%	7,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	38,9%	0,0%	55,6%	94,4%	0,0%	22,2%
Genel Toplam	27,9%	0,0%	56,6%	91,5%	0,0%	15,5%

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Profesyonel Meslek Mensupları, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar Meslek Mensupları en fazla İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile aranmaktadır. Hizmet ve Satış Elemanları büyük oranda Akraba-Eş Dost ve kendi çalışanlarını aracılığıyla arama kanalları ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnişiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makine Bakımcı	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
Mekaniker-Fabrika Bakımı	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
Laborant (Çimento/X-Ray Operatörü)	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
Makine Bakım Yardımcı Elemanı	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2
Konkasör Operatörü (Kırma-İleme)	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
Ambalajcı (El İle)	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
İş Makineleri Operatörü	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
Temizlik Görevlisi	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
Reyon Görevlisi	-	1	-	1	-	2	-	-	-	3

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18’de Ağrı ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci Bakımcı, Mekaniker-Fabrika Bakımı ve Laborant (Çimento/X-Ray Operatörü) ve Makine Bakım Yardımcı Elemanı mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Yeterli mesleki teknik bilgi ve tecrübe olarak ön plana çıkmaktadır.

Reyon Görevlisi mesleğinde Fiziki ve bedensel yeterlilik becerisi ilk sırada aranırken Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim mesleğinde ise Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) ile İletişim ve İfade Yeteneği becerileri ilk sırada aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Kasiyer	Makine Bakımcı	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	Makine Bakımcı
Ön Muhasebeci	Mekaniker-Fabrika Bakımı	Reyon Görevlisi	Mekaniker-Fabrika Bakımı
Muhasebeci	Laborant (Çimento / X-Ray Operatörü)	Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim	Laborant (Çimento/X-Ray Operatörü)
Kozmetik Ürünleri Satış Elemanı	Makine Bakım Yardımcı Elemanı	Aşçı	Makine Bakım Yardımcı Elemanı
-	Konkasör Operatörü (Kırma-Eleme)	Okul Öncesi Öğretmeni	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
-	İş Makineleri Operatörü	İngilizce Öğretmeni	Konkasör Operatörü (Kırma-Eleme)
-	Ambalajcı (El ile)	Muhasebeci	Ambalajcı (El ile)
-	Temizlik Görevlisi	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim	İş Makineleri Operatörü
-	Şoför-Yük Taşıma	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim	Temizlik Görevlisi
-	Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı	Haberleşme Sistemleri Teknisyeni / Telekomünikasyon Teknisyeni	Reyon Görevlisi

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde en fazla açık iş olan üç mesleğin; Makine bakımcı, Mekaniker-Fabrika Bakımı ve Laborant (Çimento/X-Ray Operatörü) olduğu görülmektedir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan mesleklerin ise Kasiyer, Ön muhasebeci, muhasebeci ve Kozmetik Ürünleri Satış Elemanı olduğu görmekteyiz. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Makine Bakımcı, Mekaniker-Fabrika Bakımı ve Laborant (Çimento/X-Ray Operatörü) olduğu; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim, Reyon Görevlisi, Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Ağrı ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Ağrı ilinde ise 20+ istihdamlı 39 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 20 ile Ağrı ilindeki işyerlerinin ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Ağrı ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Finans ve sigorta hizmetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve Bilgi ve iletişim faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İnşaat, Madencilik ve taş ocaklığı, Eğitim ve İmalat sektörlerinde olduğu görülmektedir.

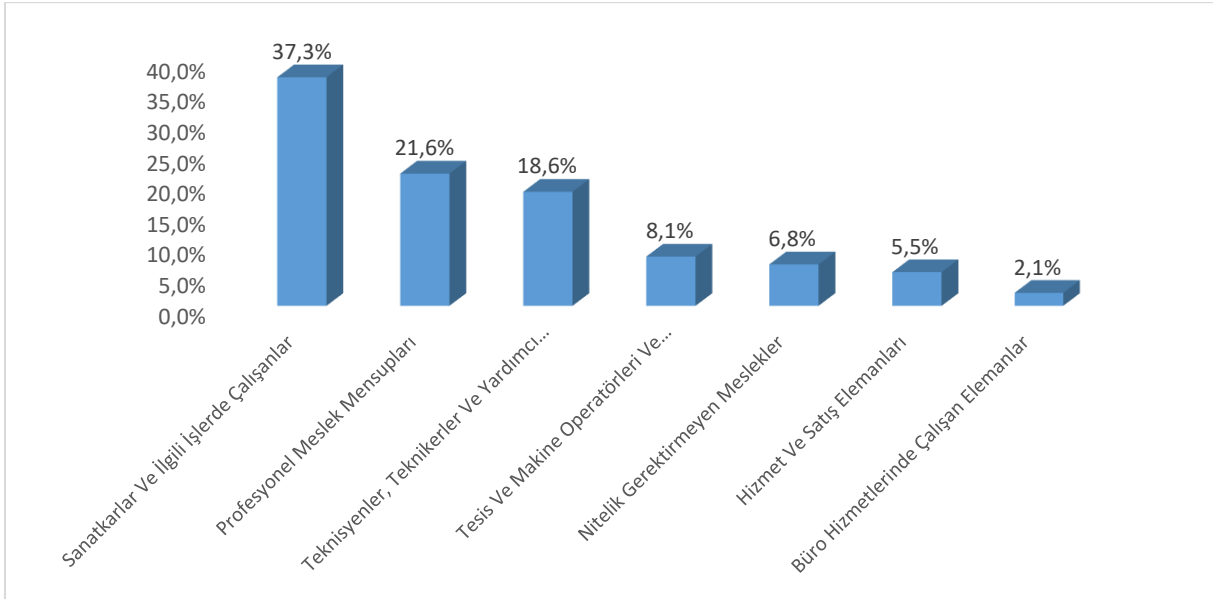
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İnşaat	97
Madencilik ve taş ocaklığı	42
Eğitim	32
İmalat	25
Toptan ve perakende ticaret	18
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	10
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5
Genel Toplam	247

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde 247 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İnşaat sektörü ön plana çıkmaktadır. Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 39'u bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Madencilik ve taş ocakçılığı ve Eğitim sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 92 kişi ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 37,3'ü bu meslek grubunda yer almaktadır. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu ülke genelinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makine Bakımcı	27
Beden İşçisi (Genel)	16
Makine Teknolojisi Teknisyeni	14
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	12
Çelik Kaynakçısı	10
Sıvacı	10
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	10
Cephe Sistemleri Ve Pvc Doğrama Teknisyeni/ Pvc Doğrama İmalat Ve Montaj Teknisyeni	10
Endüstriyel Mekanik Teknisyeni	10
Diğer	127
Toplam	247

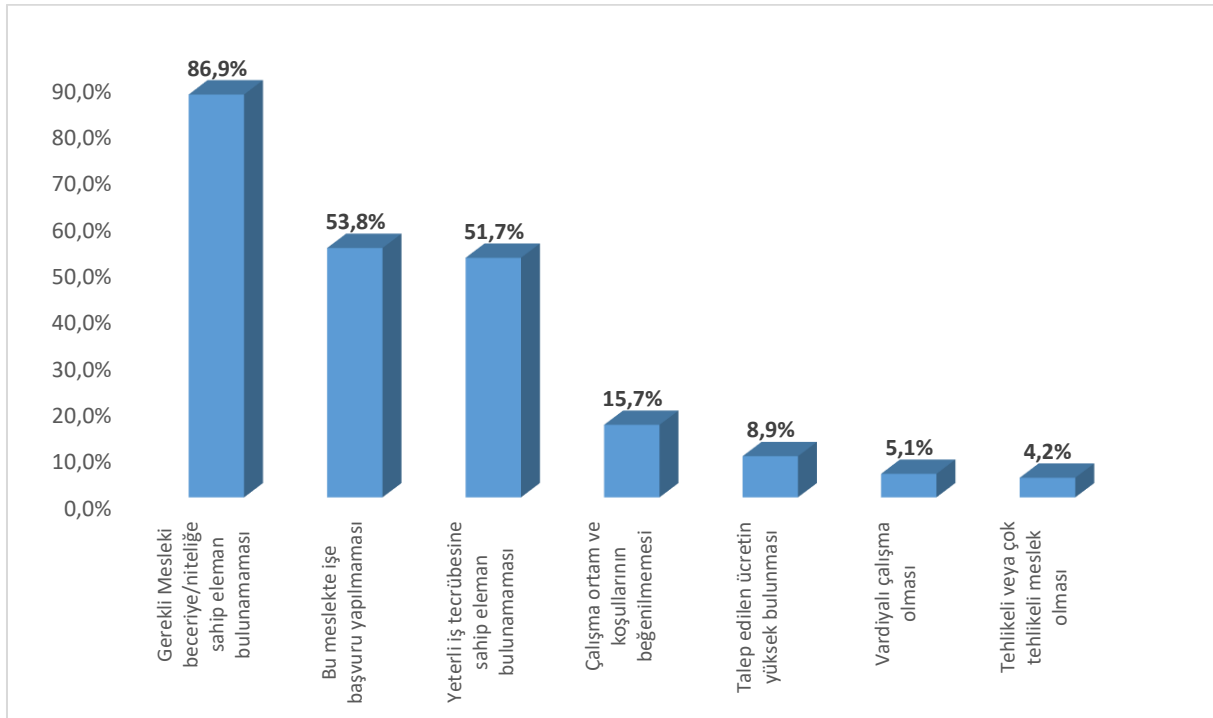
Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 27 kişi ile Makine bakımcı mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 16 kişi ile Beden işçisi (Genel) ve 14 kişi ile Makine Teknolojisi Teknisyeni meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim mesleği için işverenler son iki yıldır temininde güçlük çekildiğini belirtmektedir.

Makine bakımcı, Matematik öğretmeni mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında ise Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiya çalışması olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Makine Bakımcı	96,2%	100,0%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makine Teknolojisi Teknisyeni	0,0%	76,9%	76,9%	23,1%	0,0%	23,1%	0,0%
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	72,7%	100,0%	72,7%	0,0%	27,3%	0,0%	0,0%
Çelik Kaynakçısı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sıvacı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Cephe Sistemleri Ve Pvc Doğrama Teknisyeni/ Pvc Doğrama İmalat Ve Montaj Teknisyeni	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Endüstriyel Mekanik Teknisyeni	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Muhasebeci	20,0%	90,0%	50,0%	20,0%	10,0%	20,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, ilk on meslekten dokuz tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinde ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması olduğu görülmektedir. Talep Edilen Ücretin Yüksek Bulunması sadece Matematik öğretmeni (ortaöğretim) ve Muhasebeci mesleklerinde gerçekleşmiştir. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ile tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması Sıvacı mesleğinde TGÇM nedeni olarak ön planda görülmektedir.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Muhasebeci
Aşçı
Kasiyer
İnşaat Mühendisi
Garson (Servis Elemanı)
Ön Muhasebeci
Kamyon Şoförü
Büro Memuru (Genel)
Pazarlamacı

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Ağrı ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Ağrı ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Ağrı ilinde işverenlerin yüzde 22’si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Ağrı’da bu sayının benzer olduğu görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Ağrı ilinde ise ülke genelinin üzerinde olup yüzde 4,8 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Toptan ve perakende ticaret	25,6%	7,0%	53,5%	14,0%
İnşaat	19,0%	1,7%	53,4%	25,9%
Eğitim	60,0%	0,0%	30,0%	10,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12,0%	16,0%	40,0%	32,0%
Ulaştırma ve depolama	12,5%	4,2%	54,2%	29,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%
İmalat	22,2%	0,0%	44,4%	33,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocaklığı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	33,3%	0,0%	66,7%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	22,0%	4,8%	50,0%	23,1%

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin, Madencilik ve taş ocaklığı, Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise İdari ve destek hizmet olarak gerçekleşmiştir. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 100'ü gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri sektörlerinde bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngöründe bulunamamışlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Diğer hizmet faaliyetleri	13	1200,0%
Eğitim	89	30,3%
Madencilik ve taş ocaklığı	73	29,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	51	24,9%
İmalat	28	24,1%
İnşaat	208	15,2%
Toptan ve perakende ticaret	59	7,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8	6,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	24	6,2%
Ulaştırma ve depolama	1	0,1%
Genel Toplam	554	11,9%

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Ağrı’da ise bu oran, yüzde 11,9 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 208 kişilik artış ile İnşaat sektöründe beklenmektedir. İnşaat sektörü Ağrı ilinde en çok çalışanı barındıran birinci sektördür. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 1200 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Ancak beklenen değişim 13 kişilik artıştır. Oranın yüksek olması ise sektörün Ağrı ilinde çalışan sayısı az olmasından kaynaklanmaktadır.

Ağrı ilinde net istihdam azalışı hiçbir sektörde beklenmemektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	71	27,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	86	21,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	227	16,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	60	11,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	22	10,4%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	72	5,4%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	16	3,8%
Yöneticiler	1	1,0%
Genel Toplam	554	11,9%

Kaynak: İPA 2018

Tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla net istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 227 kişilik artış ile Nitelik gerektirmeyen mesleklerdir. En az artış beklenen meslek grubu ise 1 kişilik artış ile yöneticilerdir.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Nitelik gerektirmeyen meslekler grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 16,6’lık bir oran ile üçüncü sırada yer almaktadır. Söz konusu meslek grubunda çalışan sayısı fazla olmasına rağmen net istihdam değişim oranında yüksektir. Bu nedenle nitelik gerektirmeyen meslek grubunda gelecek bir yıl içerisinde önemli ölçüde istihdam artışı öngörülmektedir.

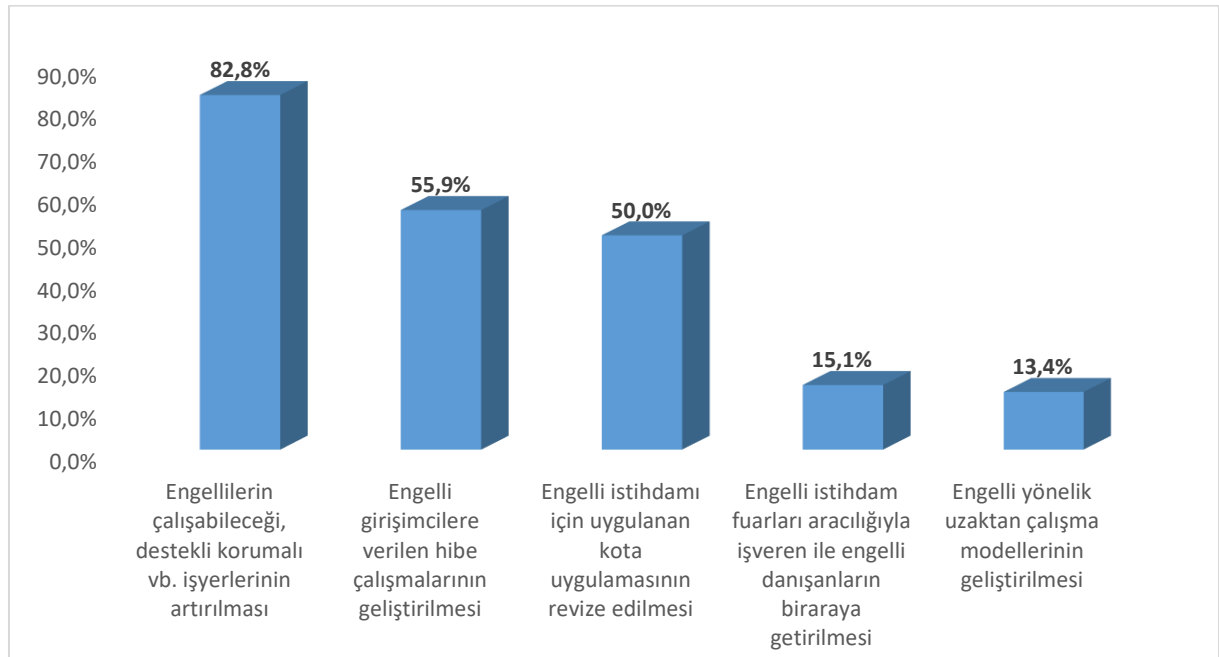
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (Temizlik)
Asbestli Çimento İmal İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Diğer Öğretmenler	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
İnşaat İşçisi	İnşaat Kalıpcısı (Ahşap)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Garson (Servis Elemanı)
Beden İşçisi (Genel)	Cam Temizleyici
Pazarlamacı	Aşçı
Temizlik Görevlisi	Fotoğrafçı
Endüstriyel Mekanik Teknisyeni	Makam Şoförü
Şoför (Yolcu Taşıma)	

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde gelecek dönem, en fazla net istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Beden İşçisi (İnşaat), Asbestli Çimento İmal İşçisi, Diğer Öğretmenler, olmasına rağmen; Beden işçisi (Temizlik) Şoför-yük taşıma ve Akaryakıt satış elemanı (Pompacı) meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

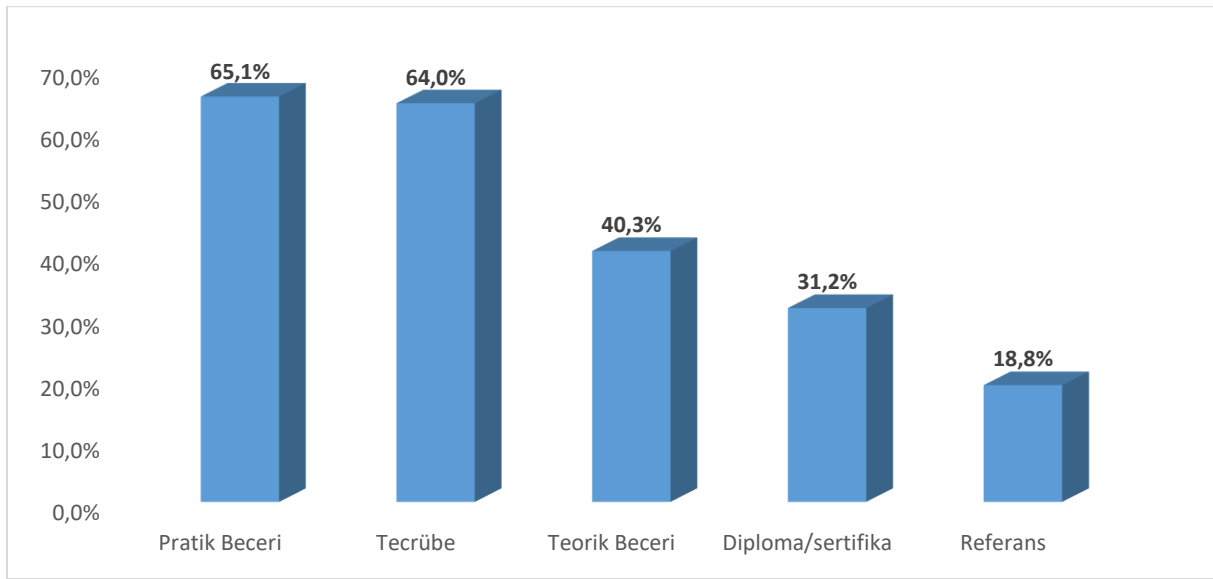
Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 82,8'i engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 55,9 engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının

geliştirilmesini ve yüzde 50'si ise engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'i engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'ü engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'i engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

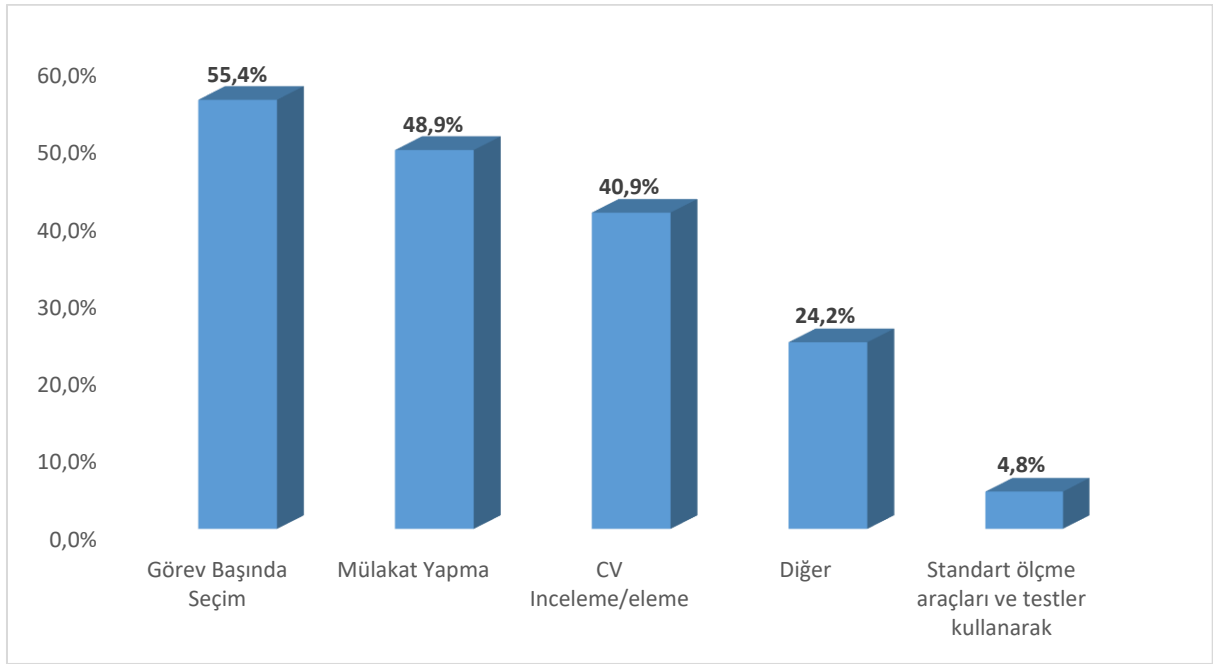

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 65,1'ü Pratik Beceri, yüzde 64'ü Tecrübe ve yüzde 40,3'Teorik beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Ağrı ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Ağrı ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Ağrı ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 55,4'ü Görev Başında Seçim, yüzde 48,9'u Mülakat Yapma ve yüzde 40,9'u CV İnceleme/Eleme ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Ağrı ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Ağrı İlgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Ağrı'da gerçekleşmiş olan İlgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan ilgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, ilgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen ilgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılında işsizlik oranı yüzde 6,8 olduğunu görmekteyiz. 2017 yılı TÜİK verilerine göre TRA2 (Ağrı,Kars,Iğdır,Ardahan) bölgesinde işsizlik oranı ise yüzde 5,5 olarak gerçekleşmiştir. Ağrı ilinde İŞKUR'da kayıtlı işsizlerin büyük bir bölümünün nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu görülmektedir. Ağrı'de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif ilgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 89'u erkeklerden, sadece yüzde 11'i kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Eğitim sektörleridir.

Hedefimiz istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Ağrı'de İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif ilgücü programları kapsamında 361 kurs ve program düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 964 kişi faydalanmıştır. 2010 yılında 63 kurs ve program düzenlenirken 2017

yılında bu sayının üçyüz 61'e çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer ve faydalancı sayısı bin 364 iken 2017 yılında bin 964 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibarıyla, araştırma sonuçlarına göre Ağrı ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İnşaat, Ulaştırma ve Depolama, İnşaat, Toptan ve perakende ticaret ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İnşaat sektöründe olduğu görülmektedir.

Ağrı ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 21 işyerinde 165 açık iş tespit edilmiştir. Ağrı ilinde İnşaat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 165 kişilik açık işin yüzde 46'sına tekabül eden 76 kişilik kısmı, Madencilik ve taş ocaklığı sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile Eğitim faaliyetleri sektörleridir.

Ağrı ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 10,8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranında, Madencilik ve taş ocaklığı sektörü yüzde 100 ile ön plana çıksada, sektörde Ağrı ilinde 20+ istihdamlı 1 işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Ağrı ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İnşaat sektörü ön plana çıkmaktadır. İnşaat sektöründe yer alan her 10 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Ağrı ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 33,3'dür.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri “Eğitim düzeyi önemli değil” cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkindir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve bu meslekte Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Çelik Kaynakçısı, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Cephe Sistemleri Ve Pvc Doğrama Teknisyeni/ Pvc Doğrama İmalat Ve Montaj Teknisyeni ve Endüstriyel Mekanik Teknisyeni mesleklerinde Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedeni öncelikli olmuştur.

Ağrı ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim, Aşçı, Kasiyer,İnşaat mühendisi, Garson (servis elemanı), Ön muhasebeci, Kamyon şoförü, Büro memuru (Genel) ve Pazarlamacı olarak ortaya çıkmıştır.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Ağrı ilinde işverenlerin yüzde 22’si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Ağrı’da bu sayının benzer olduğu görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Ağrı ilinde ise ülke genelinin üzerinde yüzde 4,8 olarak öngörülmüştür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve

gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

EK-1: İPA 2018 İŞYERİ BİLGİ FORMU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :

İşyerinin Yasal Unvanı :

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :
MAHALLE:
CADDE/SOKAK :
İÇ/DİŞ KAPI NO :
TELEFON/E-POSTA :

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : Unvanı :
Tarih : Telefonu :
E-Posta : İmza/Kaşe:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İşyeri ile ilgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?		
2.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

4) Yatırımla ilgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:

İlave yatırım () Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması

Teknolojik Yatırım () Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi

Stratejik Yatırım () İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri

Diğer ()

4.2. Yatırımın İli :

4.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

· AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet () 6.1. soruya geçiniz.

Hayır () 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRLAYINIZ. (1- En önemli)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal artış
8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	8.1'e geçiniz.
	Hayır	→	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	9. soruya geçiniz.
8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok.

➔ 10.Soruya Geçiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ()

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ()

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ()

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ()

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ()

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ()

Teorik beceri ()

Diploma/sertifika ()

Tecrübe ()

Referans ()

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?**

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta primi desteğinden yararlandınız mı?**

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ()

Mülakat yapma ()

Görev başında seçim ()

Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ()

Diğer ()

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır () (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ()

İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()

İnternet sitesi kullanışlı değil ()

Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ()

İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ()

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet () (20. Soruya geçiniz)

Hayır () (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında ilave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

Kararsızım ()

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır () İstihdamı az artırır () Değiştirmez () Fikrim yok ()

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek.....

Beceri.....

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.